

Akran Zorbalığı

Merve KODAL
Kıraç Ortaokulu

Zorbalık Nedir?

Güç kullanarak, korkutarak, tehdit veya zorlama ile başkaları üzerinde baskı ve üstünlük kurmak anlamına gelir. Bu davranışlar sıklıkla tekrarlanıp alışkanlık haline geldiğinde zorbalık olarak adlandırılmalıdır.

Akran Zorbalığı Nedir?

Akran zorbalığı; kişiyle aynı yaş grubunda olan kişi veya kişilerin birbirlerine veya tek bir kişiye karşı fiziksel, sözel ve duygusal/davranışsal olarak zarar verici davranışlarda bulunmasıdır.

Zorbalık

Doğrudan Zorba Davranış

Yumruklama, dürtme, itme, vurma
Bağırma, ısırma, tükürme
Küfür ya da hakaret etme, tehdit etme
Utanç verici veya zalimce şakalar
yapma
Din, sosyal imkansızlıklar, maddi
durum ya da
sosyal statüyle alay etme, şaka
yapma vb.

Dolaylı Zorba Davranış

Reddetme, kabul etmeme, şantaj
Nefret dolu bakma, Küfür içeren el
kol hareketleri yapma Hakaret edici
ya da küçük düşürücü notlar yazma
Zarar verici söylenti ya da dedikodu
yayma Kendi çıkarları için
arkadaşlarını kullanma Web
sitelerinde karalayıcı yazılar yazma
Yokmuş gibi davranma Gruptan
dışlama vb.

ZORBALIK DAVRANIŞI GÖSTEREN ÇOCUKLARIN GENEL ÖZELLİKLERİ

Empati kurma yeteneği gelişmemiştir.

Sosyal becerilerde ve ilişki kurma biçimlerinde yetersizlik olabilir.

Saldırgan ve dürtüsel bir yapıya sahiptirler.

Etraflarında hakimiyet kurma eğilimleri vardır.

Genellikle bilimsel ve akademik yönden yetersiz olup, saygı ve güç elde edebilmek için bunu yaparlar.

Akranlarından yaşça ve fiziksel olarak büyük olabilirler.

MAĞDUR ÇOCUKLARIN GENEL ÖZELLİKLERİ

Genellikle güvensiz ve kendilerini koruyamayan, pasif ve boyun eğici bir tarzları vardır.

- Utangaç ve içine kapanıktırlar.
- Farklı özelliklere sahip olabilirler. (kekemelik, gözlük kullanma, diş aparatı kullanma vb.)
- Genellikle aşırı koruyucu ailelerin çocuklarıdır.

Her zaman farklı olan çocuklar zorbalığa uğramazlar, bazen çocuklar neden mağdur olduklarını bile bilmezler.

SEYİRCİLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Zorbalık olaylarının %85'inde akranlar seyirci durumundadır.

- Sadece %11'inde zorbaya müdahale ettikleri görülür.
- Zorbalık davranışı gösterenlerden farkları Suçluluk duymalarıdır.
 - İspiyoncu damgası almaktan korkabilir ve bu yüzden sessiz kalabilirler.
- Sıklıkla zorbalık davranışı gösteren kişiyi haklı bulup mağduru hak ettiğini düşünürler. Çünkü zorbalık davranışında bulunanlar öncesinde mağduru kışkırtabilmekte ve seyirci önünde mağduru hak etmiş gibi gösterebilmektedir.

ZORBALIK DAVRANIŞLARININ OLASI ETKİLERİ

Davranışa Maruz Kalan Çocuklar:

Benlik saygısını yitirirler ve bunu geri kazanmak yıllarca sürebilir.

Kendine ve diğerlerine olan güvenini yitirebilirler.

Arkadaşlarından soyutlanabilir ve yalnız kalabilirler.

Depresyona girebilirler.

Devamsızlığı artabilir ya da okulu terk edebilirler.

Akademik başarılarında düşme meydana gelebilir.

Öfkesini başka çocuklara yönlendirebilirler.

İleri düzeyde zorbalıkta -özellikle siber zorbalığa maruz kalan çocuklarda- intihar girişimleri görülebilmektedir

Zorbalık Davranışı Gösteren Çocuklar

Yardım edilmezse ileriki yıllarda da başkalarının üzerindeki güçlerini kötüye kullanmaya devam eder ve başkaları için bir tehdit oluşturabilirler.

Soyutlanabilir ve yalnız kalabilirler.

Başkalarıyla işbirliğinin yarattığı mutluluk, manevi tatmin gibi olumlu

duygulardan yoksun kalabilirler.

Zorbalık davranışının altında yatan sebepler keşfedilmediğinde, bu

sebepler farklı davranış bozukluklarını beraberinde getirebilirler.

Zorbalık Davranışlarına Şahit Olan Çocuklar

Kendilerini güvende hissetmeyebilirler.
Kendilerini savunmak için sürekli tetik içinde
bekleyebilirler.

Etraflarında olup biten şiddet davranışlarından
dolayı mutsuzluk, üzüntü, korku, umutsuzluk
gibi olumsuz duygulara sahip olabilirler.

Zorbalık Türleri Nelerdir?

1-) Fiziksel

- vurmak, itmek, dürtmek, tekmelemek, tükürmek, ısırarak, kulak çekmek, çelme takmak

- kesici ya da delici aletlerle saldırmak

- oturacağı yere sivri bir cisim koymak, bir cisim fırlatmak
- İstemediği şeyleri yapmaya zorlama, zorla cep harçlığını ya da eşyalarını alma

2-) Sözel

- kişinin boyu, kilosu, diğer fiziksel özellikleriyle alay etmek
- kıyafetleri, diş teli, gözlükleriyle alay etmek
 - kekeme, peltek veya bazı sesleri çıkaramayan ya da şiveli/aksanlı konuşan çocuklarla alay etmek
 - utandırıcı ve küçük düşürücü lakaplar takmak, kaba ve çirkin sözlerle hitap etmek; sözel olarak tehdit etmek
 - laf atma, aşağılama, söylenti yayma, saldırgan ifadeler kullanma, ad/lakap takma.

3-) İlişkisel (Sosyal Zorbalık)

- dışlamak, oyunlara almamak, grup dışında bırakarak yalnızlığa itmek, görmezden gelmek, konuşmamak,
- diğer öğrencilerin de o kişiyle konuşmasını engellemek,
- diğer öğrencileri o öğrenciye karşı kışkırtmak,
- hakkında dedikodu ve söylenti çıkarmak, iftira atmak, haksız şikayetlerde bulunmak

4-) Siber

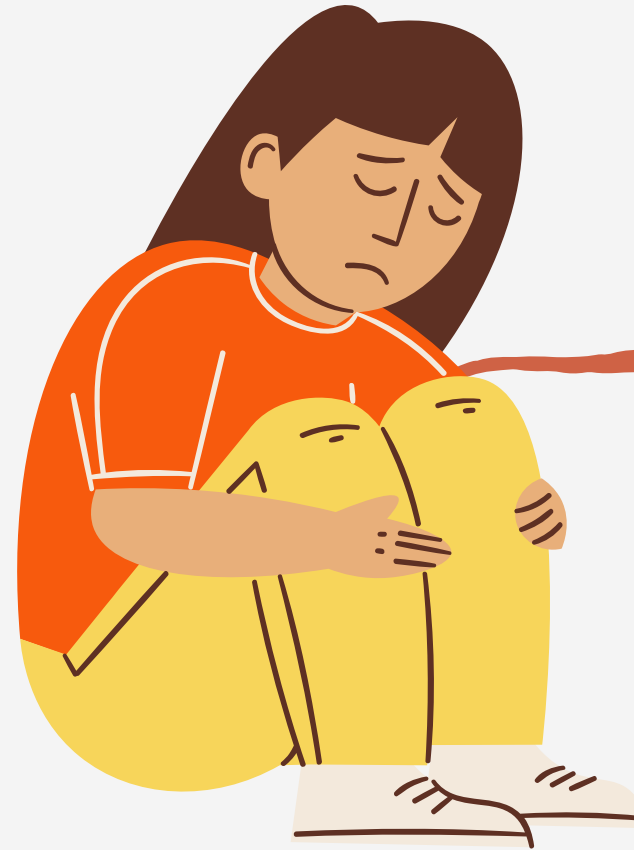

- elektronik iletişim araçları yoluyla tehdit etmek ve kötü sözler içeren mesajlar göndermek
- internet ortamında dedikodu yapmak ya da mağduru rahatsız edecek özel resim ve bilgiler yaymak
- zorbanın internet ortamında kendisini mağdur gibi tanıtip onun adına başkalarına zorbalık yapması (mağdurun cep telefonu ya da elektronik posta hesabını kullanarak)

Ne Yapmalıyım?

Olayları gizlemeyin, gizlilik zorbalanın silahıdır. Bir yetişkine haber verin

Zorbayla ilişki kurmayın, ondan uzak durun

‘Yeter artık, dur’ deyip oradan uzaklaşın

Zorbaliğa maruz kalan kişiye iyi davranın

Zorbaliğa maruz kalan kişiyi sizinle gelmeye ikna edin

Zorba olma, arkadaş ol.

Gücünü değil iyiliği paylaş.

